

VERSOPOLIS TWO

TRUTH

HAKİKAT

Bejan Matur

Translated from the Turkish
by Ruth Christie

Versopolis at Ledbury Poetry Festival
2025

Published by
Ledbury Poetry
Barrett Browning Institute
Homend, Ledbury HR8 2AA
UK

www.ledburypoetry.org.uk

Copyright © Bejan Matur 2025
Translation copyright © Estate of Ruth Christie 2025

Designed & typeset in Arno
at Five Seasons Press, Hereford
www.fiveseasonspress.com

and printed on Five Seasons book-quality recycled paper
by Orphans Press Ltd, Leominster
www.orphans.co.uk

VERSOPOLIS

*is a unique, Europe-wide platform.
It gives emerging European poets
the chance to reach an audience beyond
the boundaries of the language they write in
by translating and publishing their poems
and inviting them to perform at festivals.*

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

BEJAN MATUR is an award-winning poet of land, myth and memory—an elemental voice rising from the red-soiled highlands where Anatolia meets Mesopotamia. Born in Maraş to a Kurdish Alevi family, she writes primarily in Turkish yet keeps the pulse of the forbidden Kurdish tongue of her childhood and the cadence of Alevi ritual humming beneath every line.

Since her trail-blazing debut, *Winds Howl Through the Mansions* (1996), Matur has published nine books of poetry and several works of prose. Her verses braid shamanic myth, Sufi mysticism and fierce political witness: they let stones speak, turn wind into scripture and carry the stories of displaced peoples and forgotten gods. Critics have called her ‘a poetic oracle’—at once fiercely grounded and luminously lyrical.

Translated into 46 languages—including full English collections *In the Temple of a Patient God* and *How Abraham Abandoned Me*—Matur’s work travels widely while remaining rooted in ancestral soil. Beyond the page she has served as a newspaper columnist, directed the Diyarbakır Cultural Art Foundation and continues to advise on Kurdish issues.

Today she moves between Berlin, London and Istanbul, walking the ancient fault-lines that keep her poetry earthy, feminine and timeless—bridging oral tradition with written word, ritual with reality, and offering quiet rebellion for the modern soul.

RUTH CHRISTIE was born and educated in Scotland, and after graduating from the University of St Andrews taught English for two years in Turkey, later studying Turkish language and literature at London University. In collaboration with Richard McKane she published a selection of Oktay Rifat’s poems (Rockingham Press 1993). A major collection of Nâzim Hikmet’s poetry, again with Richard McKane, was published by Anvil Press in 2002. In 2004 *In the Temple of a Patient God*, her translations from the Kurdish / Turkish of Bejan Matur, was published by Arc Publications in its ‘Visible Poets’ translation series. With Selçuk Berilgen she translated Bejan Matur’s *How Abraham Abandoned Me* (Arc, 2012) which was a Poetry Book Society Recommended Translation.

She died in 2021.

Hakikat

Taşların bildiği
İnsanın unuttuğu

Dağlarla konuşmayı bıraktım

Dağlarla konuşmayı bıraktım
Artık söylemiyorlar bana
Gizli geçitlerin
Ve suların
Büyüttüğü çocukluğu,
Yağmurda ıslanan kardeşliği anlatmıyorlar.
Dağlarla konuşmayı bıraktım çoktan
Kar kuyularında biriken söz
Sırtımda yük.
Kelimelerle bir kervanda yürüyorum sanki
Ve bir yalan
Gövdesini parlatarak bakıyor bana.
Kim inanacak o çırpınışa
Kelimelerin yükünü
Kim alacak benden?

Dağların sırtında yürürken
Selamladığım ay
Bir kez daha sesleniyorum ona
Kelimelerin yükünü kim alacak benden
Sen mi?

Hayal

Bir dağ hayal etmiştim
Kelimeleri bir Tanrı gibi kucaklayan
Bizi göğsüne bastıran bir dağ.

Truth

What the stones know
Mankind has forgotten

I Gave up Talking to the Mountains

I gave up talking to the mountains
Now they don't talk to me
They no longer talk of childhood reared
On secret passes
And streams
And friendship soaked in rain.
I gave up talking to the mountains long ago
Words gathering in snowy wells
A load on my back.
I walk in a procession of words
And a liar
Polishing his body gives me a look.
Who will believe that flutter,
Who will relieve me
Of the burden of words?

As I walked on the back of the mountains
I greeted the moon
Once again I cry to her
Who will relieve me of the burden of words?
Will you?

Dream

I dreamed of a mountain
That pressed us to its breast
And embraced words like a God.

Gölge

Mor dağların gölgesi
Ve unutkanlık
Daha fazlası yok,
Vadilerin uğultusu
Ve ağrıyan kalbim.
Asıl şimdi
Başa dönüyoruz
Aşiret ve soy tarihinde yalnız,
Bu dağ başında
Bulduğumuz hüznün
Bizim değil
Geçmişin . . .

Eski Karanlık

Kelimelerin kanatlanıp
Bana doğru geldiği
O eski karanlık
Ataların toprağı
Ruhun ve öncenin.

Şükran

Her şey durmuş
Ama dağlar konuşuyor benimle
Annem ateş yakıyor
Ocağında şükran.

Shadow

Purple shadow of the mountains
And forgetfulness
Nothing else
The sound of valleys
And my aching heart.
Now we turn
To the real source
Only in the history of tribe and family
The sadness we find
On this mountain peak
Belongs not to me
But to the past

Old Darkness

That old darkness
When winged words
Came straight to me
Earth of the ancestors
Of spirit and of old.

Thankfulness

Everything has stopped.
But the mountains are talking to me
My mother lights the fire
Thankfulness on her hearth.

Son dağ

Aramızda duran dağ
İkimizin baktığı.
Kendi karanlığını çoğaltan bir şair gibi
Aramızdaki büyük dağda
Geceye baktım
Ve sırrını duydum görünmeyenin.
Bir kalp varsa
O dağdır.

Son dağ
Varlığı zamanın.
İşte söylüyorum
Kelimeler benimle hâlâ.
Uzak kıtalar
Dönenceler yağmurda,
İçimde hepsi
Ve gerçek.

Şimdi duyuyorum
Kim daha güçlü zamandan.
Kartallarla sunulan zafer
Ve kadınların göğüslerinden
Taşan boşluk,
Son dağ
Büyük sırlarla
Dizilmiş aramıza.
Yağmurların
Güneşin
Ayininde yıkanmış.
Kardeşlik olmayan bağ
Ve delirmenin hükmü.
Çünkü küçük kızları
Atların sırtında ölüme götürüyorlar hâlâ.

The Last Mountain

We looked
At the mountain between us.
On the great mountain between us
I looked at night
Like a poet who deepens his own darkness
And sensed the secret of the unseen.
If there's a heart
It's the mountain.

The last mountain
The existence of time
Look
Words are still mine.
Far continents
Sharp bends in rain,
All in me
And true.

Now I perceive
Who is more powerful than time.
Victory's eagles
Emptiness pouring
From women's breasts,
The last mountain
With its grave secrets
Ranged in our midst.
Washed in the rituals
Of sun
And rain.
The madman's rule
The bond which is not friendship
When young girls are still carried off on horseback
To death.

Çünkü elbiseleri çürümüş kardeşler
Yürüyor yollarda.
Dünyaya ve insanlığa gülümseyebilen
Ve ideallerine zamanın inanan
Buradayız diyorlar
Bizi unutma.

When comrades tramp the roads
In rags and tatters.
But those who can still smile at the world and humanity
Believing in time's ideals
'We're there' they say
'Don't forget us.'

Bahar Yok

Erguvanlar açmış
Yastayız yine
Bahar yok
Ülke yok
Ve her yer kan içinde.

Sürgün

“Sular, dağlar, ovalar
Her şey geride kaldı.
Kalsın boşver
Hepsiyle öteki dünyada görüşürüz”

Bunlardı bir kadının sürgün sözleri.

No Spring

The Judas trees are in flower
We're still in mourning
No spring
No country
And bloodshed everywhere.

Exile

‘Streams, mountains, plains
All are left.
So be it!
We'll meet them all again in the next world.’

These were the words of a woman in exile.

Issızlık başladı sonra

Çölden geliyordum
Dolunay sağımda
Yol boyunca
Şarkımızı söylüyordu.
Issızlık başladı sonra
Dağlardan
Çekildi masumiyet
Ve bakış köreldi.
Küçük bir kızın rüyasında
Büyüyen gelincikler
Sıçradı dağlara.
Makilerin ve gecenin adıyla
Aynı anda söylendiğinde inanç,
Makilerin ve gecenin adıyla
Aynı anda cesaret.

Sonra durdum,
Bir ermişin mezarında
Göğsüme bastırdığım
Siyah çiçeklerle
Yalnızdım.
Çook uzaklardan gelmişti inanç
Çölleri geçmiş
Yüreğe ulaşmıştı.
Geçmişe ağlamıştık birlikte
Ama bilmiyorduk
Geçmeyecek!

Then Desolation Began

I was coming from the desert
All the way
The full moon on my right
Was singing our song.
Then desolation began
From the mountains
Innocence was withdrawn
And sight grew blind.
The poppies that grew
In a young girl's dream
Leapt to the mountains
In the name of the makis and the night
When spoken at once — faith.
In the name of the makis and the night
When spoken at once — courage.

Then I stood,
In a saint's graveyard
I was alone
With the black roses
I pressed to my breast.
Trust had come from far, very far,
And crossing deserts
Had reached the heart.
Together we wept for the past
But we did not know
It will never pass!

Kör bir Maraş bıçağı

Kör bir Maraş bıçağının üzerinde
Bir Urartu sikkесinin taşıdığı motiflerle
Şu yazılıydı:
“İçimizdeki ve üstümüzdeki anlatılamaz olana”

I

Bir şey değişmedi.
Anlaşılabacak bir şey yok.
Sadece bedenimi kesen suyun
Uzaklığına bırakabilirim kendimi.
Anlamak için gitmeyi
Giderken ölmeyi.

Bir şey değişmedi.

II

Güneşin erittiği şarkı söylendi burada
Ölümün tükettiği şarkı.
Dağlara yürümekle anladığım dikenlerin dili
Söyledi bana
Gitmeliyim
Gitmiş tüm kavimler gibi.

Dinledim şarkısını dikenlerin
Acıtmak için yaratıldıklarını bilmiyorlar.
Bıraktıkları gölge kadar olduğunu hayatın,
Küçük sıradan.
Taşlarla konuşuyorlar
Gece ay ışığıyla.
Böceklerle dostluğu onların
Toprağın katı yatağıyla

A blunt Maraş knife

On a blunt Maraş knife
was written
in motifs from an Urartu coin:
'for tales within us and on us that cannot be told.'

I

Nothing has changed.
Nothing will be understood.
All I can do is give myself to the remoteness
of water that cuts my body,
and understand how to go,
how to die on the way.

Nothing has changed.

II

Here the song was sung dissolved in sun
the song completed by death.
I understood the language of thorns
when I walked to the mountains.
It told me
I must go
like all the tribes who've gone.

I listened to the song of the thorns,
they don't know they were created to hurt
and that life is like the shadow they leave behind,
small and ordinary.
They talk with stones
at night in the light of the moon.
Their friends are insects
and the hard bed of the earth.

Öldüm ben
Varlığın uykusunda uyuyarak
Ve bakındım
Her yer kurak
Her yer kurak

III
Uyansın buradan bir acıyla, bir gece yarısı
Sürülen kavim.

Kuyulardan
Asma dallarından
Ve utancı örten varlığından incirin
Kim daha eskiydi?
Kim dünyada olmanın bir gölgeyle
Bir olduğunu bilir?
Toprağın üzerinde ve altında yeni olmayana
Diyen gümüş sikke kaç bin yıllık?
Zaman hızla geçiyor sanıyordum.
Yalan.
Geçmiyor
Birikiyor acısı kavimlerin
Tarih bırakmıyor zamanı kuyusundan.

Kör bir Maraş bıçağını taşlara sürtüyorlar
Kan için.
Sulara karışacak
Ve unutulacak kan için.

I died
sleeping the sleep of being.
And I looked hard.
Everywhere arid
everywhere arid.

III
May the tribe driven from here one midnight
waken in sorrow.

Who was more ancient,
wells
branches of vine
or the fig whose existence covers shame?
Who knows that to be in the world
is but a shadow?
How many thousand years old is the silver coin
that speaks to the one not new
above and under the earth?
I used to think Time passes quickly.
A lie.
The sorrow of tribes,
history does not release time from its well.

They whet a blunt Maraş knife on stones
for the sake of blood.
For the sake of blood
it will mingle with waters
and be forgotten.

IV

Biriktirdiđi dođrudur suyun hayatı
Büyüttüğü.
Ama burada,
Bu derin vadide kıvrılarak kaybolan nehir
Götürüyor ruhunu kavimlerin.
Götürüp ölümlerini denizlerin diplerinde saklıyor
Ölümlerini onların, balıklara söyletiyor
Şakayıkların titrekliğine katıyor düşlerini
Mercanların sabrına.

Kör bir Maraş bıçağını biliyorlar bir taşla
Kan için.
Sulara karışacak ve unutulacak
Kan için.

IV

It's true the life of water accumulates
and grows.
But here,
the river gets lost as it winds in this deep valley
and carries off the soul of the tribes.
It carries away the dead
and hides them in deep seas.
It makes fish speak of their dead
it adds dreams to the trembling of peonies
to the patience of coral.

They whet a blunt Maraş knife with a stone
for the sake of blood.
For the sake of blood
it will mingle with waters and be forgotten.

